

Titel

Oprør fra Ghettoen (1) – Munas flugt

Tema:

Oprør, integration, forelskelse, tvangsægteskaber, parallelsamfund, generationskløft

Fag:

Dansk, samfundsfag

Målgruppe:

8.-10. klasse, GU, VU

Data om læremidlet:

"Oprør fra Ghettoen (1) – Munas flugt", DR2, 01.12.2015, 41 minutter

Vejledningen her kan bruges af dansk- og samfundsfagslærere og bygger på et samspil med et sæt af kapitmærkninger tilknyttet udsendelsen. Kapitelsættet har et indholdsmæssigt fokus på integration, oprør og parallelsamfund, og der lægges efterfølgende op til, at eleverne selv producerer et kapitelsæt med analytiske nedslag, der viser, hvordan udsendelsen kan siges at tilhøre genren "Jeg-dokumentar".

Faglig relevans/kompetenceområder Faglige kategorier
(Max. 3)

Dokumentaren giver mulighed for at gå i dybden med det samfundsfaglige kompetenceområde "Sociale og kulturelle forhold", hvor der åbnes op for indsigt i og diskussioner af kulturelle fællesskabers rolle i forbindelse med socialiseringen af det enkelte individ.

Danskfagligt har "Oprør fra ghettoen" fx faglig relevans i forbindelse med kompetenceområdet "Læsning" gennem arbejdet med multimodale dokumentarfilms opbygning og æstetik.

Tematisk kan dokumentaren i danskfaget have forklaringskraft i forbindelse med fordybelsesområder som fx "Dem og os", "Oprør" eller "Kultur møder".

Ideer til undervisningen

I det følgende foreslås en arbejdsgang, hvor der indledningsvist fokuseres på dokumentarens tematiske indhold og kapitmærkningen "Munas fortælling". Efterfølgende sættes danskfagligt spot på udsendelsen som en del af genren "Jeg-dokumentaren"/videodagbog – og der afrundes med en fase, hvor eleverne tilbydes rollen som aktive producenter i genren.

- **Forforståelse**

Tal om, at I sammen skal se en 40 minutter lang dokumentar om unge nydanskere og deres forhold til deres forældre. Hvilke forventninger har I til, hvad der kommer til at være omdrejningspunktet i udsendelsen? Hvorfor - og ikke mindst hvorfra - har I netop disse forventninger?

- **Oplev udsendelsen sammen i fuld længde uden pauser**

Gå hver især op og skriv et enkelt ord på tavlen, som udsendelsen efterlader jer med.

- **Indholdsmæssig analyse gennem arbejdet med kapitelmærkningen: Munas fortælling**

Alle elever tildeles TV-udsendelsen (se evt. vejledning på mitcfu.dk). Klassen deles i 6 grupper, der hver især får særligt ansvar for ét af de tematiske nedslag. Grupperne genser netop deres nedslag et antal gange og arbejder med den opgave eller det spørgsmål, der er formuleret i tilknytning til kapitlet. Tilbage i klassen er grupperne nu på skift frontløbere på netop deres nedslag ved en fælles gennemgang.

04. Konflikten starter

Dele af familien opdager, at Muna og Christopher er kæresten (SLUT 21:31). Lav en liste over, hvilke tiltag moderen og brødrene sætter i værk. Giv tiltagene et nummer, således at nummer 1 er det, I ville have sværest ved at acceptere, nr. 2 det næstsværeste osv.

05. Bruddet

Muna fortæller om farens reaktion på, at hun har en dansk kæreste. Prøv sammen at finde frem til en forklaring på, at faren reagerer, som han gør (SLUT 23:41)

06. På egen hånd

Kapitlet giver indsigt i Munas liv efter bruddet med familien (SLUT 37:33). Diskuter hvordan Muna bedst kommer videre med sit liv. Formulér et synspunkt (vi mener, at Muna skal ...) og bak synspunktet op med så mange argumenter som muligt (det skal hun, fordi ...).

Eksempel på opgaver/spørgsmål i forbindelse med kapitelmærkningerne.

Jeg-dokumentaren og videodagbogen som genre

Jeg-dokumentaren er en filmgenre med fokus på det private, personlige og familiære, som har vundet stærkt frem i 2000-tallet. Genren involverer ofte en traumatisk eller dramatisk oplevelse og fokuserer på følelser, refleksioner, bekendelser, afsløringer og betroelser. Jeg-dokumentarer har ofte karakter af et identitetsprojekt med et selvundersøgende, næsten terapeutisk formål. Somme tider bringes minder og erindringer frem, gerne i form af gamle fotografier, filmstumper eller genstande. Dramaturgisk er genren bygget op om en proces, og der afsluttes ofte uden en egentlig afklaring eller konklusion.

Videodagbogsformatet hører til under denne genrepaply og spejler sig fint i en tid, hvor det personlige vindue mod omverdenen dyrkes som aldrig før, fx på de sociale medier.

Videodagbog

Videodagbogsformatet indebærer, at de personer, som medvirker i dokumentaren, har fået udleveret et lille kamera, som de skal optage sig selv med. Ligesom i en skreven dagbog er det især private tanker, følelser, betroelser, holdninger og situationsbestemte kommentarer, som kommer til at fylde på indholdssiden. Fordi der ikke er et stort kamerahold til stede, når der optages, betyder det, at der kan filmes på alle mulige tidspunkter og steder, og at der ofte kommer en ærlighed og spontanitet frem, som virker meget ægte og nærværende.

Fra *Film skal ses i dansk* af Mimi Olsen, Gyldendal, 2016

Specielt videodagbogen har en **æstetik**, der er helt særlig, på grund af den optagemåde der følger med, når man uden et helt kamerahold skildrer virkeligheden, mens den er i gang. Det drejer sig fx om følgende karakteristika:

Håndholdt kamera med
abrupte bevægelser

Uskarpe, kornede,
defokuserede billeder

Udelukkende naturligt lys

Halvnære og nære
billedbeskæringer

Reallyd, pauser, suk
gentagelser, hørbar
vejrtrækning, ufuldendte
sætninger

Nutidsform i eventuel
voice over

Frontale optagelser med
direkte blik i kameraet

Samlende kan man kalde denne æstetik for *nødvendighedens og nærhedens æstetik*. Sammen med det tematiske indhold i videodagbogsformen – hvis kerne er jeg'ets betroelser til kameraet – er denne filmiske form med til at skabe en helt særlig nærhed til publikum. Som beskuer tilbydes man rollen som fortrolig, der lukkes ind i et privat univers og i en intimzone, hvori ellers kun venner færdes.

- **Formsproglig analyse af "Munas fortælling"**

Tal med udgangspunkt i ovenstående begreber om videodagbøgers æstetik. Lad i grupper eleverne udpege så mange konkrete eksempler på disse filmsproglige virkemidler som muligt fra "Munas fortælling". Bed dem om at aflevere i form af et kapitelsæt med tilhørende forklaring i kapitelteksten.

- **Lav din egen videodagbog på mobilen**

Optag ca. 2-3 minutter på din mobiltelefon, hvor du fortæller om en oplevelse /situation.

Overvej hvilke(t) sted(er), der skal danne rammen for din videodagbog – hvad siger disse steder om dig? Fx dit værelse, skolen, ungdomsklubben, hallen, fodboldbanen, på besøg hos bedste, biblioteket, på rideskolen.

Giv din videodagbog en titel.

Hvilke temaer behandler du?

På hvilken måde taler din videodagbog ind i nødvendighedens og nærhedens æstetik?

Supplerende materialer

Til videre arbejde kan følgende materialer fra dit CFU eventuelt benyttes:

Videodagbøger

- ✓ *Jeg mot meg (1)* – ID nr.: TV0000100712
- ✓ *Kærlig hilsen, din mor* – ID nr.: TV0000012048
- ✓ *Beths dagbog* – ID nr.: TV0000010413
- ✓ *Vesterbro* – ID nr.: TV0000014157

Danskfagligt fordybelsesområde om "oprør":

- ✓ *Cadet* – belgisk kortfilm om en drengs forsøg på at leve op til faderens sygelige forventninger. – TV0000034007
- ✓ *Læreplads* – novelle af Kim Fupz Aakeson, fx fra Ned i novellen (antologi) – om en drengs opgør med en tyrannisk far
- ✓ *Bølgen* – tysk spillefilm om en gymnasielærer, der i forbindelse med undervisning i nazismens fortrædeligheder indleder et skæbnsvangert eksperiment.

